

EMO, Elektrik Zammının İptali İçin Dava Açtı

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla uygulanmaya başlanan zamlı elektrik tarifesine ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kararlarını yargıya taşıdı. Dava dilekçesinde kararların hukuk güvenliği ve hukuki belirlilik ilkelerine aykırılık oluşturduğu vurgulandı. Elektriğin ticari bir mal değil, toplumsal bir hizmet olduğunun altı çizilen dilekçede, fahiş zamların gündelik yaşamı ve ekonomiyi olumsuz etkilediğine dikkat çekildi.

“Hukuki güvenlik” ilkesinin devlet faaliyetlerinin önceden tahmin edilebilir, öngörülebilir olması ve takdir yetkisini zorlayan, keyfiliğe yol açacak kurallara yer verilmemesini gerektirdiği vurgulanan dilekçede, özetle şu saptamalara yer verildi:

“Belirlilik” ilkesi ise, maddi hukuk ve usul kurallarının önceden öngörülebilir bir açıklıkta olmasını ve kişilerin haklı beklentilerini bertaraf etmeyecek düzenlemeler yapılmasını içermektedir. Aksi takdirde, yetkilerin sınırlarının belirsizliği, takdir yetkisinin keyfiliğe dönüşmesine neden olacak ve yasanın verdiği ucu açık yetki kullanımıyla tesis edilen işlemlerin hukuki denetimi de yasal engel nedeniyle gerektiği gibi yapılamayacaktır. Davalı idare, hukukun üstünlüğü ilkesini göz etmeden idari işlem tesis etmiştir. Davalı, iptali talep edilen düzenlemeler ile toplumun genelinin menfaatini ihlal etmektedir.

Bilindiği üzere pandemi koşulları sebebi ile hammadde fiyatlarında yaşanan artışlar sonucunda enerji maliyetlerinde de çok büyük artışlar

meydana gelmiştir. Dünya spot piyasalarında elektrik üretiminde kullanılan kömür fiyatlarında; 5 kat, doğal gaz fiyatlarında ise 10 katlık artışlar olmuştur.

- Davalı idarenin açıklamasındaki “pandemi koşulları nedeniyle hammadde fiyatları ve enerji maliyetlerinin arttığı, dünya spot piyasalarında elektrik üretiminde kullanılan kömür fiyatlarında 5 kat; doğalgaz fiyatlarında ise 10 katlık artışlar olduğu” ifadeleri gerçeği yansıtmamaktadır. Dünya spot piyasalarında 2021 yılı içerisinde yüksek fiyat dalgalanmaları olmakla birlikte, örneğin elektrik üretiminde kullanılan buhar kömürünün ton fiyatı 2021 yılı başında 70-80 dolar düzeyindeyken yaklaşık 3 kat artarak Ekim ayında 240 dolar seviyesine kadar yükselmiş, ancak daha sonra tekrar gerileyerek yılı 150-170 dolar seviyesinde kapatmıştır. Dolayısıyla spot piyasadaki kömür fiyatlarında 2021 yılında iddia edildiği gibi 5 kat değil, yaklaşık 2 katlık bir artış söz konusudur.

- Benzer şekilde spot piyasalardaki

doğalgaz fiyatlarında, 2021 yılı Eylül-Ekim aylarında yılbaşına göre yaklaşık 2.5 kat artışlar olmuş fakat 2021 Kasım ayıyla birlikte tekrar gerilemiş ve 2021 yılında, iddia edildiği gibi 10 kat değil, yaklaşık 1.4 kat artış olmuştur. 2021 yılında doğalgaz ve kömürde dünyadaki yüksek fiyat artışları genellikle lokal ve geçici gerçekleşmiştir.

- Kaldı ki, elektrik dağıtımı Türk Ticaret Kanunu’na tabi şirketler tarafından gerçekleştirilmekte olup basiretli tacir olarak hareket ederek belirli riskleri göze almaları, EPDK’nın ise burada kamu kurumu olması ve 6446 sayılı Kanun’un uygulayıcısı olması nedeniyle kamu yararına uygun ve kamu çıkarlarına paralel kararlar alması Kanun’dan doğan bir yükümlülüktür. Bu bağlamda EPDK’nın aldığı kararlarda salt dağıtım şirketlerinin risk ve karlarını düşünerek hareket etmesi, Anayasa ve 6446 sayılı Kanuna aykırılık teşkil ettiğinden dava konusu Kurul Kararlarının iptali gerekmektedir.

- EPDK tarafından kademe sınırının bir ay içerisinde değiştirilmesi davalı idarece hatalı, bilimsel veri ve

yöntemlere dayanmayan, kamu yararına aykırılığın denetlemesinin yapılmadığı bir uygulama gerçekleştirildiğinin kanıtı niteliğindedir.

- EÜAŞ'ın; kamunun genel kullanımına yönelik bulvar, cadde, sokak, alt-üst geçit, köprü, meydan, kavşak, yürüyüş yolu ve yaya geçidi aydınlatması amacıyla toptan satışa sunduğu "Genel Aydınlatma" aktif enerji bedeli yüzde 221.43 artırılarak 135,00 krş/kWh'te yükseltilmiştir. Özel dağıtım şirketlerinin teknik ve teknik olmayan elektrik enerjisi kayıpları için ve görevli tedarik şirketlerinin tarifesi düzenlemeye tabi tüketicilere yapacakları satışları kapsamında EÜAŞ'tan tedarik edecekleri elektrik enerjisi toptan satış fiyatı ise yüzde 34 oranında artırılarak 31.86 krş/kWh olarak belirlenmiştir. EMO'nun bu konuda daha önce açmış olduğu dava Danıştay 13. Dairesi'nin 2021/2323 E. Sayılı dosyasında derdesttir. 25.03.2021 tarihli karar ile dağıtım şirketlerine yapılan satışlardaki farkın 2 kat olması dahi haksız ve kamu yararına aykırı iken, davalı idare tarafından yayımlanan 31.12.2021 tarih, 10706 sayılı karar ile bu fiyatın 3 katına kadar artırılması, keyfiyetin açık göstergesidir.

- Elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi aşamasında, "maliyetlerin düşürülerek varlıkların verimli işletilmesini sağlamak" gerekçe olarak gösterilmiş ancak dava konusu Kurul Kararları ile görevli tedarik şirketlerine satılan enerjinin, kamuya satılandan neredeyse üç katı olmasına imkan verilmiştir. Bu husus Davalı tarafından idarenin temel ilkeleri gereği açıklanmak zorunda olup ve Kurul Kararlarının kamu yararına aykırı olduğunun tespiti gerekmektedir.

- Kademeli tarifeler için esas alınacak bir maliyet tablosu, "normal tüketim" değerinin ne olduğu, neye göre nasıl hesaplanacağı, nasıl tasarruf ve verimlilik sağlanacağı gerek kanunun hazırlık aşamasında gerekse kanunun TBMM Genel Kurul görüşmeleri esnasında TBMM'ye sunulmamıştır. Bu husus da yine Davalı İdare'nin dava konusu işlemleri tesis ederken kamu-sallık ve şeffaflık ilkesine aykırı davrandığını göstermektedir.

- EPDK, mevzuat gereği elektrik fiyatlarını, üçer aylık periyotlarla yılda dört kez düzenlemektedir. Ancak bu yetki 1 Ekim 2021'de kullanılmamış, dava konusu kurul kararları zamlar yılın son günü açıklanmıştır. Elektrik

fiyatlarına yapılan zamlar örneğin; 2021 yılının Kasım ayı içinde veya Aralık başında açıklanmış olsaydı, kamu çalışanlarının ve emeklilerin maaşlarına Aralık ayı enflasyon verileriyle ve diğer aylarla birlikte yansıyacaktı ancak zammın yürürlük tarihi 1 Ocak 2022 olunca bu yüksek artışlar enflasyon hesabının dışında kalmıştır. Aynı değerlendirme doğalgaz fiyatları için de geçerlidir. Böylece vatandaşla yapılan maaş-ücret zamlarının önemli bir bölümü, yapılan zamlarla geri alınmış durumdadır.

- Fahiş enerji zamları, yurttaşlarımızın gündelik yaşamı ve sanayi üretimi kadar, tarım ve gıda sektörünü de olumsuz etkilemektedir.

- Elektrik ticari bir mal değil, toplumsal bir hizmettir, bir yaşam ve tüketici hakkıdır. Fahiş elektrik zamları Evrensel Tüketici haklarına, kamu yararına ve sosyal devlet anlayışına tamamen aykırıdır. Gerek Anayasamız, gerekse Elektrik Piyasası Kanunu'nun 1.maddesi ile Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 1.maddesine göre elektriğin tüketicilere ve topluma yeterli, kaliteli, sürekli, çevreye uyumlu ve ucuz verilmesi gerekmektedir."

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

SMM Üyelere Yönelik Periyodik Kontrol Hizmetleri Başvuru Formu

İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrolleri kapsamında Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı, Paratoner, Akümülatör, Yangın Algılama ve Uyarma Sistemleri'ne yönelik Şubemize gelen taleplerin, gerekli eğitimleri almış Serbest Müşavir Mühendislerin (SMM) katılımıyla karşılanmasına yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

MISEM kapsamında "Elektrik Tesislerinde Topraklamalar", "Elektrik İç Tesislerinin Denetimi ve Raporlama" ve "Yangın Algılama ve Uyarma Sistemleri" eğitimlerini alan SMM üyelerimiz <http://emoizmir.org/form/view.php?id=16922> adresinde yer alan formdan başvurularını kadar gerçekleştirebilirler.